

Datum **2014-06-30**

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Anvisning till Trafikljus

Anvisningen avser rapportering från svenska livförsäkringsbolag, tjänstepensionskassor och skadeförsäkringsbolag. Dessa företag kallas nedan försäkringsföretag/företag. Anvisningen gäller även ifyllandet av den Excelfil, som företagen kan arbeta med vid sidan av rapporteringsblanketten.

Vid rapportering per 31/3 och 30/9 får de kapitalkrav för försäkringsrisker som framräknats vid senaste rapportering återanvändas. Detta gäller dock under förutsättning att försäkringsriskerna inte förändrats väsentligt, som t.ex. vid en beståndsoverlåtelse.

FI presenterar uppdaterade parametrar för stresstest av skadeförsäkringsrisker den 30/6. Dessa används vid beräkning av kapitalkrav för skadeförsäkringsrisker per 30/6 och därefter.

Uppgifterna ska lämnas på inrapporteringsblankett via det periodiska systemet och ska ha inkommit till FI vid samma datum som övrig kvartalsrapportering. Se FI:s hemsida för aktuella inrapporteringsdatum.

Samtliga belopp ska anges i tusentals kronor (tkr) utan decimal. Undantag är medelskada (I5, I21 och I30), som anges i kronor.

Uppgifterna rapporteras i följande avsnitt/flikar:

- Villkorad återbäring
- Finansiella risker
- Driftskostnadsrisk
- Skadeförsäkringsrisker
- Livförsäkringsrisk
- Riskmarginal

Avsnittet som avser Finansiella risker är från och med D. Aktiekursrisk uppdelad i tre kolumner:

- Kolumn E (Institut) avser det rapporterande försäkringsföretaget.
- Kolumn G (Dotterföretag) avser summan eller genomsnittet för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under respektive risk.

- Kolumn I (Summa) avser summan av det rapporterade försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under respektive risk.

Företaget kan se resultatet av sin rapportering genom att logga in på FI:s webbplats med samma kort och kod som vid den periodiska rapporteringen. Här visas om försäkringsföretaget får RÖTT LJUS eller INTE RÖTT LJUS. För skadeförsäkring presenteras vissa mellanresultat på särskild sida.

I Excelfilen som finns att hämta på Finansinspektionens hemsida beräknas resultaten från alla flikar automatiskt i fliken Totalkrav.

Det går att förtydliga lämnade uppgifter under Kommentarer. Här ska handläggares namn, telefonnummer och e-postadress anges. Om företaget efter ordinarie inlämning lämnar in en ny ändrad version, ska ändringarna kommenteras.

Definitioner

De begrepp i blanketten som avser poster i balansräkningen har den betydelse som anges i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsbolag (ÅRFL), och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsbolag om inte annat anges. De begrepp som avser uppdelningen av risker och beräkning av stresstester definieras under respektive rubrik nedan.

Risker i dotterföretag

Försäkringsföretag som är moderföretag ska vid beräkningen inkludera risker som finns i dotterföretag, vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fastigheter, aktier, andelar eller andra värdepapper. Detta innebär att stresstesterna alltid beräknas på summan av moderföretaget och dessa dotterföretag. Observera att stresstesterna inte utgår från koncernredovisningen utan är en sammanläggning av moderföretagets och dessa dotterföretags risker. Dotterföretagets risker räknas med under respektive risk i förhållande till ägarandel. Värdet på innehavet i dessa dotterföretag räknas inte med i aktiekursrisken.

Värdet på aktier och andelar i dotterföretag som bedriver annan verksamhet än de ovan nämnda, exempelvis försäkringsverksamhet, räknas med under aktiekursrisk. Dessa dotterföretags risker ska således inte fördelas ut på respektive risk.

Fondförsäkringsverksamhet

Försäkringsföretag som bedriver fond- eller depåförsäkringsverksamhet får värdera sådana åtaganden så att bästa skattningen motsvarar det aktuella värdet av motsvarande tillgångar som företaget äger för försäkringstagarnas räkning. I så fall ska varken åtagandena eller tillgångarna stresstestas för finansiella risker, och de ska specificeras under B10 – B13 Specifikation av tillgångar, skulder och avsättningar samt villkorad återbäring (VÅB) som inte stresstestas i

mätningen. Däremot ska driftkostnads- och försäkringsrisker knutna till dessa åtaganden stresstestas enligt anvisningarna nedan.

FINANSIELLA RISKER

B. Balansräkning till verkligt värde

Balansräkningen är ett underlag för att beräkna det rapporterade försäkringsföretagets kapitalbuffert och avser endast det rapporterade försäkringsföretaget, inte dotterföretag. Posterna i balansräkningen ska avse balansdagen. Balansposterna fylls i utan tecken.

Tillgångar, skulder och avsättningar tas upp till verkligt värde per balansdagen. Omvärdering till verkliga värden kan ge en förändring av uppskjuten skatt; hur denna ska behandlas specificeras vidare i B7 nedan.

Vägledning

Allmänna bestämmelser om verkligt värde finns i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ÅRFL och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ytterligare vägledning för beräkning av verkligt värde avseende tillgångar och skulder finns i IFRS 13 Värdering till verkligt värde.

B1 Summa tillgångar,

Posten avser balansomslutning, inklusive tillgångar som inte stresstestas i mätningen, värderat till marknadsvärden.

Aktier och andelar

Det verkliga värdet på aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag beräknas vid denna rapportering med utgångspunkt i ovanstående regler. Det verkliga värdet på aktierelaterade instrument utgörs av nettot av positiva och negativa verkliga värden.

Fastigheter

Det verkliga värdet enligt 4 kap. 5 § ÅRFL avseende byggnad och mark specificeras närmare i Finansinspektionens redovisningsföreskrifter. Enligt dessa redovisningsregler är verkligt värde det pris som skulle uppnås på balansdagen vid en frivillig, offentlig utbjuden försäljning på en marknad som tillåter försäljning i normal ordning och där det ges skälig tid för förhandlingar. För varje enskild fastighet ska den metod eller kombinationer av metoder väljas som bäst återspeglar det verkliga värdet på balansdagen. Ytterligare vägledning om hur det verkliga värdet för byggnad och mark ska beräknas finns i avsnitt om värderingsregler i aktuella föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag.

Vid tillämpning av godkända internationella redovisningsstandarder utgörs verkligt värde av det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid en

försäljning av fastigheten genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Ytterligare vägledning för hur det verkliga värdet för fastigheter ska beräknas finns i IFRS 13 Värdering till verkligt värde.

B2 Bästa skattningen av försäkringsåtaganden

Posten avser bästa skattningen av värdet av försäkringsåtaganden inklusive åtaganden som inte stresstestas i mätningen.

Vägledning

Bästa skattningen ska utgöra väntevärdet av det diskonterade kassaflödet av åtagandena. Beräkningarna ska vara gjorda med adekvata aktuariella metoder och ska avse värden före avgiven återförsäkring, om inte annat sägs. De framtida beloppen ska diskonteras med antagande om ränta i enlighet med vad som gäller för tjänstepensionsförsäkring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:23) om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar.

B3 Riskmarginal

Riskmarginalen ska motsvara ett belopp som en utomstående part kan förväntas kräva utöver bästa skattningen för att ta över försäkringsåtagandena. Posten B3 ska ha samma värde som den summa som anges för riskmarginalen på rad K20. Se avsnitt K.

B4 Försäkringsteknisk avsättning, FTA enligt Trafikljuset

B4 är summa B2+B3.

B5 Eget kapital

Posten avser eget kapital efter omvärdering av tillgångar, skulder och avsättningar. I posten ingår fond för verkligt värde. Fonden redovisas brutto d.v.s. med återläggande av eventuell uppskjuten skatt. Även uppskjuten skatt på orealiserade vinster, som tidigare bokfördes mot fond för orealiserade vinster, tas upp här.

B6 Obeskattade reserver

Posten avser obeskattade reserver.

B7 Efterställda skulder

Posten avser efterställda skulder, t.ex. förlagslån.

B8 Övriga skulder exklusive uppskjuten skatt på fond för verkligt värde

Posten avser summan av Andra avsättningar, Depåer från återförsäkrare, Skulder samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Posten 'Andra avsättningar' tas upp exklusive uppskjuten skatt på fond för verkligt värde och exklusive uppskjuten skatt på orealiserade vinster, som tidigare bokfördes mot fond för orealiserade vinster. I summan ska poster som inte stresstestas i mätningen ingå.

B9 Summa skulder, avsättningar och eget kapital

Summa skulder, avsättningar och eget kapital beräknas som summan av posterna B4–B8.

B10 – B13 Specifikation av tillgångar, skulder och avsättningar samt villkorad återbäring (VÅB) som inte stresstestas i mätningen

Dessa specifikationer av tillgångar, skulder och avsättningar som inte ska stresstestas i mätningen avser bara det rapporterade försäkringsföretaget. Poster i balansräkningen som har stresstestat, men som endast ger en mindre påverkan eller ingen påverkan på den totala risken, ska inte tas med i denna specifikation.

B11 Fondförsäkringstillgångar och tillgångar avseende VÅB för depåförsäkring

Posten avser fondförsäkringsåtaganden som redovisas under rubriken Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring) i balansräkningen.

B12 Andra tillgångar som inte stresstestas i mätningen

Posten avser andra tillgångar som inte ska mätas i stresstestet, t.ex. inventarier.

B13 Skulder och andra avsättningar som inte stresstestas i mätningen

Posten avser skulder och andra avsättningar som inte ska mätas i stresstestet, t.ex. skatter.

C. Ränterisk

Ränterisk är risken att försäkringsföretagets finansiella ställning påverkas negativt av förändringar i marknadsräntorna.

Kapitalkrav för ränterisken beräknas genom att mäta hur tillgångar och skulder påverkas av förändringar i nivån på marknadsräntorna. Beräkningen i stress-testet delas upp i räntebärande tillgångar (netto) och bästa skattningen av försäkringsåtaganden, som vidare indelas i fyra kategorier :

1. tillgångar respektive åtaganden med nominell ränterisk i SEK,
2. tillgångar respektive åtaganden med realränterisk i SEK,
3. tillgångar respektive åtaganden med ränterisk i EUR, och
4. tillgångar respektive åtaganden med ränterisk i annan utländsk valuta.

Försäkringsföretaget ska beakta effekten av att marknadsräntorna i samtliga av de fyra kategorierna antas röra sig i samma riktning, det vill säga antingen stiger eller faller. Om det är mest ofördelaktigt för försäkringsföretaget att samtliga marknadsräntor faller, ska försäkringsföretaget beräkna effekten av ett fall, annars av en stigning.

Tillgångarnas känslighet för förändringar i de nominella marknadsräntorna i SEK beräknas som värdeförändringen i dessa tillgångar vid ett parallellskifte

av de nominella marknadsräntorna i SEK, där dessa antas stiga eller falla med 100 baspunkter. I det fall marknadsräntan för någon löptid blir negativ vid skiftet ska dock marknadsräntan noll användas för denna löptid.

Åtagandenas känslighet för förändringar i de nominella marknadsräntorna i SEK beräknas som värdeförändringen i bästa skattningen av dessa åtaganden vid ett parallellskifte av gällande marknadsnoteringar för ränteswappar i SEK, där dessa antas stiga eller falla med 100 baspunkter. Den diskonteringsräntekurva som används vid värderingen ska bestämmas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar.

Tillgångarnas känslighet för förändringar i de reala marknadsräntorna i SEK beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i de nominella marknadsräntorna i SEK, med följande skillnader:

- parallellskiftet ska uppgå till 50 baspunkter, och
- marknadsräntor som blir negativa för någon löptid ska inte justeras så att de får värdet noll.

Åtagandenas känslighet för förändringar i de reala marknadsräntorna i SEK beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i de nominella marknadsräntorna i SEK, med följande skillnad:

- parallellskiftet ska uppgå till 50 baspunkter.

Tillgångarnas respektive åtagandenas känslighet för förändringar i marknadsräntorna i EUR beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i marknadsräntorna i SEK. Nominell och real ränterisk rapporteras tillsammans.

Tillgångarnas respektive åtagandenas känslighet för förändringar i marknadsräntorna i annan utländsk valuta beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i marknadsräntorna i SEK. Nominell och real ränterisk rapporteras tillsammans. Valutan ska, i förekommande fall, väljas som den utländska valuta utom EUR i vilket försäkringsföretaget har störst exponering.

C1–C5 Tillgångar (netto) med ränterisk till verkligt värde

Tillgångar (netto) med ränterisk fördelas på ovan angivna räntekategorier. I räntebärande tillgångar (netto) ingår även räntebärande instrument och bankmedel. Koncerninterna nettofordringar som löper med ränta ska räknas med i tillgångarna oavsett om det finns en formell garanti eller borgen bakom dessa. C5 är summan av C1–C4.

C6–C10 Bästa skattningen av försäkringsåtaganden

Bästa skattningen av försäkringsåtaganden fördelas på ovan angivna räntekategorier. C10 är summan av C6–C9. Endast fondförsäkringsåtaganden ska undantas från stresstest.

Stresstest

C11 och C12 Räntenedgång eller ränteuppgång

Här markeras med ett kryss (X) det scenario (räntenedgång eller ränteuppgång) som är minst gynnsamt, d.v.s. som ger störst kapitalkrav, för försäkringsföretaget.

C13–C17 Kapitalkrav för ränterisk i tillgångar (netto)

Kapitalkrav för ränterisk i tillgångar för ovan angivna räntekategorier beräknade utifrån valt scenario. Kapitalkrav för ränterisk i tillgångar vid fall anges alltid med ett minustecken (-) d.v.s. ett minskat kapitalkrav i modellen. Kapitalkrav för ränterisk i tillgångar vid stigning anges med ett plustecken (+) d.v.s. ett ökat kapitalkrav i modellen. C17 är summan av C13–C16.

C18–C22 Kapitalkrav för ränterisk i bästa skattningen av försäkringsåtaganden

Kapitalkrav för ränterisk i bästa skattningen för ovan angivna räntekategorier beräknade utifrån valt scenario. Kapitalkrav för ränterisk i bästa skattningen vid fall anges alltid med ett plustecken (+) d.v.s. en ökad risk i modellen. Kapitalkrav för ränterisk i bästa skattningen vid stigning anges med ett minustecken (-) d.v.s. ett minskat kapitalkrav i modellen. C22 är summan av C18–C21.

C23 Summa kapitalkrav för ränterisk

Det sammanlagda kapitalkravet för ränterisk före diversifieringseffekter (summan av posterna C17 och C22) måste bli positivt. Annars har försäkringsföretaget valt fel alternativ i C11/C12.

D. Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker. För aktiederivat mäts risken genom att den underliggande tillgången minskar i värde i samma utsträckning som övriga aktieinnehav. Kapitalkrav för aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktierna. Aktieexponeringen är uppdelad på svenska och utländska aktier. Försäkringsföretaget kan välja mellan två olika alternativ att mäta aktierisken:

Alternativ 1 (ingen valutarisk tillkommer)

Aktiekursfall på svenska aktier med 40 procent och utländska aktier med 37 procent. Valutakurseffekten ingår i aktiekursförändringen, varför valutaexponering mot utländska aktier inte ingår i mätningen av valutarisk i avsnitt G.

Alternativ 2 (valutarisk tillkommer)

Aktiekursfall på svenska aktier med 40 procent och utländska aktier med 35 procent. Valutakurseffekten ingår inte i aktiekursförändringen, varför valu-

taexponering mot utländska aktier ska tas med i mätningen av valutarisk i avsnitt G.

Aktiekursrisk beräknas på såväl noterade aktier, onoterade aktier som aktierelaterade instrument.

D1 och D7 Aktier och andelar

Posten avser aktier och andelar uppdelat på svenska aktier och andelar (D1) och utländska aktier och andelar (D7). Med svenska aktier avses aktier denominerade i svenska kronor. Andelar i en svensk värdepappersfond som äger utländska aktier ska tas upp som utländsk aktieexponering.

D2 och D8 Aktierelaterade instrument

Posten avser aktierelaterade instrument uppdelat på svenska aktierelaterade instrument (D2) och utländska aktierelaterade instrument (D8).

D3 och D9 Aktier och andelar i dotterföretag vars risker tas upp under respektive risk

Posten avser aktier och andelar i dotterföretag vars risker tas upp under respektive risk, uppdelat på svenska aktier och andelar (D3) och utländska aktier och andelar (D9). Se t.ex. E1 nedan.

D4 och D10 Övriga aktier och andelar i koncernföretag

Posten avser verkligt värde på aktier och andelar i övriga koncernföretag, uppdelat på svenska aktier och andelar (D4) och utländska aktier och andelar (D10).

D5 och D11 Aktier och andelar i intresseföretag

Posten avser aktier och andelar i intresseföretag uppdelat på svenska aktier och andelar (D5) och utländska aktier och andelar (D11).

D6 Summa svenska aktier

Summa svenska aktier beräknas som summan av posterna D1–D5 för det rapporterade försäkringsföretaget, plus summan av posterna D1–D5 för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

D12 Summa utländska aktier

Summa utländska aktier beräknas som summan av posterna D7–D11 för det rapporterade försäkringsföretaget, plus summan av posterna D7–D11 för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

Stresstest

D13 Alternativ 1 (ingen valutarisk tillkommer)

Kapitalkravet för aktiekursrisk beräknas enligt ett av två alternativ. Alternativ 1 innebär att valutakurseffekten ingår i aktiekursförändringen, varför valutaexponering mot utländska aktier inte ingår i mätningen av valutarisk i avsnitt G. Om alternativ 1 valts markeras detta med ett kryss (X) i fältet.

D14 Alternativ 2 (valutarisk tillkommer)

Kapitalkravet för aktiekursrisk beräknas enligt ett av två alternativ. Alternativ 2 innebär att valutakurseffekten inte ingår i aktiekursförändringen, varför valutaexponering mot utländska aktier ska tas med i mätningen av valutarisk i avsnitt G. Valutaexponeringen mot utländska aktier motsvarar aktiernas marknadsvärde. Om alternativ 2 valts markeras detta med ett kryss (X) i fältet.

D15 Aktierelaterade instrument vid alternativ 1

Kapitalkravet för aktiekursrisk för aktierelaterade instrument beräknas av det rapporterande försäkringsföretaget. Risken mäts genom att den underliggande tillgången minskar i värde i samma utsträckning som övriga aktieinnehav.

Kapitalkravet beräknas enligt ett av två alternativ. Alternativ 1 innebär att valuta-kurseffekten ingår i aktiekursförändringen, varför valutaexponering mot utländska aktier inte ingår i mätningen av valutarisk i avsnitt G. Om värderingen är beroende av antaganden om framtida volatilitet, får det rapporterande försäkringsföretaget göra egna antaganden om hur dessa antaganden kan bedömas påverkas av det fall i aktiekurser som mäts i modellen. Aktierelaterade instrument kan antingen innebära en ökad risk eller en minskad risk och ska därmed ha ett plustecken vid ökad risk eller ett minustecken vid minskad risk. Minskad risk innebär att de aktierelaterade instrumenten stiger vid ett fall i de underliggande aktiekurserna.

D16 Aktierelaterade instrument vid alternativ 2

Kapitalkravet för aktiekursrisk för aktierelaterade instrument beräknas av det rapporterande försäkringsföretaget. Risken mäts genom att den underliggande tillgången minskar i värde i samma utsträckning som övriga aktieinnehav.

Kapitalkravet beräknas enligt ett av två alternativ. Alternativ 2 innebär att valuta-kurseffekten inte ingår i aktiekursförändringen, varför valutaexponering mot utländska aktier ska tas med i mätningen av valutarisk i avsnitt G. Om värderingen är beroende av antaganden om framtida volatilitet, får det rapporterande försäkringsföretaget göra egna antaganden om hur dessa antaganden kan bedömas påverkas av det fall i aktiekurser som mäts i modellen. Aktierelaterade instrument kan antingen innebära en ökad risk eller en minskad risk och ska därmed ha ett plustecken vid ökad risk eller ett minustecken vid minskad risk. Minskad risk innebär att de aktierelaterade instrumenten stiger vid ett fall i de underliggande aktiekurserna.

D17 Aktiekursrisk enligt alternativ 1

Kapitalkravet för aktiekursrisk enligt alternativ 1 beräknas med ett aktiekursfall på svenska aktier med 40 procent och utländska aktier med 37 procent. Det rapporterande försäkringsföretagets värde på aktier i dotterföretag vars risker tas med under respektive risk räknas inte med i aktiekursrisken. Däremot ingår värdet på aktier och andelar som ägs av dessa dotterföretag. Aktiekursrisken för aktier och andelar ger alltid ett positivt värde d.v.s. en ökad risk i modellen.

D18 Aktiekursrisk enligt alternativ 2

Kapitalkravet för aktiekursrisk enligt alternativ 2 beräknas med ett aktiekursfall på svenska aktier med 40 procent och utländska aktier med 35 procent. Det rapporterade försäkringsföretagets värde på aktier i dotterföretag vars risker tas med under respektive risk räknas inte med i aktiekursrisken. Däremot ingår värdet på aktier och andelar som ägs av dessa dotterföretag. Aktiekursrisken för aktier och andelar ger alltid ett positivt värde d.v.s. en ökad risk i modellen.

D19 Kapitalkrav för aktiekursrisk

Kapitalkravet för aktiekursrisk beräknas som summan av D17 och D18 och avser den totala aktiekursrisken netto för det rapporterade försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk

E. Fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker i värde och mäts som en minskning av marknadsvärdet.

E1 Fastigheter till verkligt värde

De fastighetsplaceringar som ska tas med i beräkningen av fastighetsprisrisken är de exponeringar där försäkringsföretaget bär prisrisk t ex direktägda fastigheter, fastigheter ägda genom dotterföretag (aktiebolag, handelsbolag/ kommanditbolag) och andelar i fastighetsfonder. Undantaget är dock andelar i värdepappersfonder som äger aktier i fastighetsbolag och aktier i fastighetsbolag som inte är dotterföretag.

Samtliga fastighetsinnehav ska värderas till verkligt värde.

Stresstest

E2 Kapitalkrav för fastighetsprisrisk

Kapitalkravet för fastighetsprisrisk beräknas som 35 procent av det verkliga värdet på fastighetsplaceringen.

F. Kreditrisk

Kreditrisk är risken för att priset på räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk förändras och mäts genom en beräkning av hur värdet på dessa förändras, om den genomsnittliga kreditspreaden ökar enligt ett visst scenario. Med kreditspread avses här skillnaden i ränta mellan den räntebärande tillgången och den riskfria räntan¹, oavsett om den skillnaden utgör en premie för kredit-, motparts-, likviditetsrisk eller något annat. Kapitalkravet för kreditrisk beräknas med två scenarier: en fördubbling av kreditspreaden och en ökning av kreditspreaden med 25 baspunkter. Därefter väljs den beräkning som ger störst

¹ Med 'riskfri ränta' avses här gällande marknadsränta på statsskuldsväxlar eller statsobligationer.

kapitalkrav. Det innebär att spreadförändringen alltid uppgår till minst 25 baspunkter.

F1 Tillgångar med kreditrisk till verkligt värde

Posten avser summan av räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk värderade till verkligt värde. I posten ingår alla räntebärande tillgångar förutom de som är utgivna av stat i egen valuta eller explicit garanterade av stat i egen valuta.

F2 Genomsnittlig kreditspread (baspunkter)

Posten avser genomsnittlig durationsviktad kreditspread uttryckt i baspunkter. Genomsnittlig durationsviktad spread beräknas t ex genom: $\text{summa (spread per innehav} \times \text{duration per innehav} \times \text{värde per innehav)} / \text{summa (duration per innehav} \times \text{värde per innehav)}$. Med kreditspread avses här skillnaden i ränta mellan den räntebärande tillgången och den riskfria räntan, oavsett om den skillnaden utgör en premie för kredit-, motparts-, likviditetsrisk eller något annat.

Skulle det inte vara praktiskt möjligt att beräkna den durationsviktade kreditspreaden, kan metoder som på motsvarande sätt beräknar tillgångarnas känslighet för förändringar i kreditspreaden godtas, t ex att beräkna respektive tillgångs känslighet för det största av 100 procents spreadökning och 25 baspunkters spreadökning och rapportera summan av de känsligheterna i F4 alternativt F5.

F3 Genomsnittlig duration på tillgångar med kreditrisk (år)

Posten avser genomsnittlig duration på tillgångar med kreditrisk eller motpartsrisk. Se även F2 ovan.

Stresstest

F4 Kreditrisk vid fördubbling av kreditspreaden

Kapitalkravet beräknas av det rapporterande försäkringsföretaget genom att beräkna hur värdet av tillgångarna rapporterade i F1 påverkas av en fördubbling av den genomsnittliga kreditspreaden. Se även F2.

F5 Kreditrisk vid en ökning av kreditspreaden med 25 baspunkter

Kapitalkravet beräknas av det rapporterande försäkringsföretaget genom att beräkna hur värdet av tillgångarna rapporterade i F1 påverkas av en ökning av den genomsnittliga kreditspreaden med 25 baspunkter. Se även F2.

Värdeförändringen på en tillgång eller portfölj med kreditrisk kan schablonmässigt bestämmas som:

$$\text{verkligt värde} \times \text{ökning av kreditspreaden} \times \text{duration}$$

Ökning av kreditspreaden är lika med det högsta av den genomsnittliga kreditspreaden under alternativet F4, och 25 baspunkter under alternativet F5.

Vid mer komplicerade tillgångar, så som räntederivat och dylikt, kan värdeförändringen behöva beräknas mer noggrant med hänsyn till tillgångens konstruktion.

F6 Kapitalkrav för kreditrisk

Kapitalkravet för kreditrisk beräknas som det största av kapitalkraven för kreditrisk vid fördubbling av kreditspreaden (F4) och kapitalkravet för kreditrisk vid en ökning av kreditspreaden med 25 baspunkter (F5) och avser det totala kapitalkravet för kreditrisk för det rapporterande försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under kreditrisk. Kreditrisken ger alltid ett positivt värde d.v.s. ett ökat kapitalkrav i modellen.

G. Valutarisk

Valutarisk är risken för ökad (valuta)exponering i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna och mäts som en tänkt kursförändring på ± 10 procent gentemot svenska kronor för respektive utländsk valuta.

Endast risken för en ökad valutaexponering mäts, varför det sämsta utfallet ska väljas. Utfallet kan därför aldrig ge en minskad valutarisk.

G1 Nettoposition i samtliga valutor

Posten avser den nettoexponering (valutaexponering) som försäkringsföretaget har i varje enskild utländsk valuta, efter matchning mot skuldsidan i balansräkningen. Nettopositionen motsvarar en sammanslagning av samtliga positiva och negativa positioner per valuta och beräknas i svenska kronor på hela balansräkningen. Nettopositionen kan antingen ge ett positivt värde eller ett negativt.

Stresstest

G2 Kapitalkrav för valutarisk

Kapitalkravet för valutarisk beräknas som 10 % av nettopositionen och avser den totala valutarisken för det rapporterande försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under valutarisk. Kapitalkravet för valutarisk ger alltid ett positivt värde d.v.s. ett ökat kapitalkrav i modellen.

DRIFTSKOSTNADSRISK

H. Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisken är risken att försäkringsföretagets fasta kostnader – definierat som driftskostnader, inklusive skaderegleringskostnader och minskat med anskaffningskostnader - ökar under den kommande 12-månadersperioden.

H1 Årliga fasta kostnader

Försäkringsföretagets totala årliga fasta kostnader enligt ovanstående definition under den 12-månadersperiod som avslutats vid balansdagen.

Stresstest

H2 Kapitalkrav för driftskostnadsrisk

Kapitalkravet för driftskostnadsrisk är 10 % av de fasta kostnaderna.

FÖRSÄKRINGSRISKER

I. Skadeförsäkringsrisker

Försäkringsrisk omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt (slumprisk, avsättning för ej intjänad premie och kvardröjande risker) och att avvecklingen av oreglerade skador blir dyrare än beräknat (parameterfel), avsättningen för oreglerade skador). Beräkningen görs separat för varje försäkringsgren. Försäkringsföretagen är indelade i följande tre grupper:

- Riksbolag (här ingår livbolag och riksskadebolag utom AFA Sjukförsäkringsaktiebolag)
- AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
- Större lokala bolag

Det senast avslutade kalenderåret betecknas R^2 .

Fastställda skadelivräntor redovisas under Livförsäkringsrisker.

I1 – I6

Posterna I1 – I6 avser försäkringsgrenarna Direkt utländsk försäkring, Mottagen återförsäkring från svenska företag och Mottagen återförsäkring från utländska företag.

I3 samt I66 – I77 och I78 – I82 Andel avgiven återförsäkring

Försäkringsföretaget anger här sin uppskattade andel avgiven återförsäkring per försäkringsgren och skadeår. Andelen kan uppskattas genom kvoten av avgiven återförsäkringspremie och total premie eller med kvoten mellan ersättningar från återförsäkringsbolag och total ersättning. Andelen ska anges i antal

² Exempel. Vid rapporteringarna per de tre första kvartalen 2009 är $R = 2008$, men vid rapporteringen per fjärde kvartalet 2009 är $R = 2009$.

procentenheter. (Exempel: om andelen är 47 % ska 47 ifyllas i inrapporteringsblanketten.)

I4, I20 och I29 Förväntat antal skador

Posterna är förväntat antal skador för egen räkning under kommande 12 månader. Här ska skador som bedöms ej komma att leda till någon skadekostnad för försäkringsföretaget, s.k. nollskador, uteslutas.

I5, I21 och I30 Medelskada

Posterna är medelskada i skadefördelningen, exklusive nollskador, för egen räkning. Observera att medelskadan ska anges i kronor, ej i tkr.

I6, I22 och I31 Variationskoefficient

Posterna är variationskoefficienten i skadefördelningen, exklusive nollskador, för egen räkning. Variationskoefficienten är kvoten mellan standardavvikelse och väntevärde. Variationskoefficienten ska anges i antal procentenheter.

I7-I18 Företagets premie p

Företaget anger här sin premieintäkt brutto för året R och tidigare år för de 6 försäkringsgrenarna

- Sjuk- och olycksfallförsäkring
- Trygghetsförsäkring
- Hem- och villaförsäkring
- Företags- och fastighetsförsäkring
- Motorfordonsförsäkring
- Trafikförsäkring

Värdena används för beräkning av företagets marknadsandelar.

I1, I19 och I28 Företagets diskonterade avsättningar för ej intjänad premie och kvardröjande risker AEIPKR

Företaget anger här sin bästa skattning av avsättning brutto (före avgiven återförsäkring) per balansdagen för ej intjänad premie och kvardröjande risker per försäkringsgren. Se ovan under rubrik "B2 Försäkringstekniska avsättningar..."

I2 Företagets diskonterade avsättningar för oreglerade skador

Företaget anger här sin bästa skattning av avsättning brutto (före avgiven återförsäkring) per balansdagen för oreglerade skador per försäkringsgren. Se ovan under rubrik "B2 Försäkringstekniska avsättningar..."

I23 – I27 Företagets premie p

Företaget anger här samma uppgifter som ovan (posterna premieintäkt brutto för året R och tidigare år) för de 5 övriga försäkringsgrenarna

- Sjöfartsförsäkring
- Transportförsäkring

- Kredit- och borgensförsäkring
- Avgångsbidragsförsäkring
- Husdjursförsäkring

I32 – I43 och I44 – I48 Företagets utbetalningar u

Här anges företagets t.o.m. året R ackumulerade utbetalda skadebelopp per försäkringsgren och skadeår.

I49 – I60 och I61 – I65 Företagets diskonterade avsättningar för oreglerade skador (direkt försäkring i Sverige)

Företagets anger avsättningar för oreglerade skador per senaste kalenderår per försäkringsgren och skadeår. Se ovan under rubrik ”B2 Försäkringstekniska avsättningar...”.

I83 Företagets kostnad för katastrofrisk

Företaget ska bedöma kostnaden för egen räkning av inträffandet av nedanstående tre katastrofer. Kostnaden ska värderas som den bästa skattningen av effekten för företaget av att katastrofen inträffar där företaget är verksamt. Katastrof vars effekt uppenbarligen är mindre än 25 % av den största, behöver inte värderas noggrant utan kan negligeras.

Katastrof 1. En storm som resulterar i en total kostnad om 15 mdkr för hela svenska försäkringsmarknaden inom försäkringsgrenarna Företags- och fastighetsförsäkring och Hem- och villaförsäkring.

Katastrof 2. En finansiell kris som orsakar en total kostnad om 2 mdkr för hela svenska försäkringsmarknaden inom försäkringsklasserna Kredit- och borgens- och arbetslöshetsförsäkring.

Katastrof 3. En epidemi som orsakar en total kostnad om 1 mdkr för hela svenska försäkringsmarknaden inom försäkringsklassen Sjuk- och olycksfallsförsäkring.

Resultat Skadeförsäkring

I denna flik i Excelfilen beräknas kapitalkrav för skadeförsäkring. Se PM ”Stresstest för försäkrings- och driftskostnadsrisker inom skadeförsäkring”³.

J. Livförsäkringsrisker

Här redovisas försäkringsriskerna för livförsäkringsrörelse bedriven i såväl livförsäkringsbolag, tjänstepensionskassor som skadeförsäkringsbolag, samt för fastställda skadelivräntor. Se PM ”Trafikljus - stresstest för försäkrings- och driftskostnadsrisker inom livförsäkring”⁴.

3 och 5: www.fi.se/Trafikljuset/Methodik och underlag

Beräkningarna av bästa skattning, slumpfel, parameterfel samt annullationsrisker ska helst baseras på faktiskt bestånd på balansdagen. Om balansdagen inte är ett årsskifte, kan det dock finnas mer omfattande underlag per senaste årsskifte. Om det underlättar, kan därför detta äldre material få utgöra utgångspunkt för beräkning av kapitalkraven, varefter en framskrivning sker fram till aktuell balansdag.

Dödlighetsrisk

J1 Standardavvikelse $Sd(BSU, f.e.r.)$ för slumpfel, dödlighetsutfall

Företaget ska ange värdet $Sd(BSU, f.e.r.)$.

J2 Kapitalkrav för slumpfel, dödlighet

Kapitalkravet för slumpfel beräknas som $2,58 \cdot Sd(BSU, f.e.r.)$.

J3 Bästa skattning av avsättningar BA, f.e.r.

Företaget ska ange värdet BA. Beräkningen får modifieras för återförsäkring.

J4-J5 Dödlighetsökning/Dödlighetsminskning

Stressningen av parametervärdena görs genom att beakta två andra dödlighetsantaganden än de som använts i bästa skattningen BA ovan, enligt följande:

- Den ettåriga dödssannolikheten *ökas* med 20 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.
- Den ettåriga dödssannolikheten *minskas* med 20 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.

Företaget ska göra en bedömning, vilket av alternativen ovan som ger den *högsta* avsättningen. Företaget markerar detta alternativ med "X" på rad J4 (Dödlighetsökning) eller rad J5 (Dödlighetsminskning).

Förändringen av dödssannolikheten antas ske momentant. För *riskförsäkringar med justerbar premie*, t ex ettårig premiebetalningstid antas den påverka riskutfallet för enbart den kommande 12-månadersperioden (d.v.s. en tänkt framtida premiebindningstid). Därefter antas premien ha höjts i motsvarande grad. För *dödsfallsförsäkringar med bunden premie* under längre tid samt för *livräntor och pensioner*, antas den förhöjda dödligheten gälla under hela den återstående försäkringstiden. Dock får beräkningen av riskutfallet även här ta i beaktande möjligheten att det finns delar av försäkringsbeståndet, där premien⁵ kan justeras enligt villkor och avtal. För sådana delar av beståndet antas effekten begränsas till den period, under vilken motsvarande premie är bunden för företaget (dock minst 12 månader).

Om beräkningarna underlättas kan man i förekommande fall vid stressningen multiplicera tillämpad dödlighetsintensitet med faktorn 1,2 alternativt 0,8.

⁵ För fond- och depåförsäkring avses här riskpremien/arvsvinsten

Beräkningarna anges f.e.r. efter avdrag för eventuell återförsäkring.

Anmärkning: Den av försäkringsföretaget beräknade avsättningen för okända skador (IBNR) antas vara stressad i beräkningen av parameterfelet och stressas därför inte separat.

J6 Avsättningar vid stressad dödlighet SA, f.e.r.

På denna rad anges de höjda avsättningarna SA, beräknad enligt angivna förutsättningar i J4-J5 och modifierad för återförsäkring som i J3.

J7 Kapitalkrav för parameterfel, dödlighet

Kapitalkravet för parameterfel bestäms som $\max(0; SA - BA)$ enligt ovanstående beteckningar.

J8 Kapitalkrav för dödlighetsrisk

Kapitalkravet för dödlighetsrisk beräknas med en kvadratrotsformel ur kapitalkraven för slumpfel J2 och parameterfel J7.

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisken avser försäkringsrisken inom lång sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring. Även tilläggsförsäkringen förtidskapitalförsäkring ska inräknas här.

J9 Standardavvikelse Sd(BSU, f.e.r.) för slumpfel, sjuklighetsutfall

Företaget ska ange värdet $Sd(BSU, f.e.r.)$.

J10 Kapitalkrav för slumpfel, sjuklighet

Kapitalkravet för slumpfel beräknas sedan som $2,58 \cdot Sd(BSU, f.e.r.)$.

J11 Bästa skattning av avsättningar BA, f.e.r.

De försäkringstekniska avsättningarna för sjukförsäkring ska beräknas med antaganden som utgör bästa skattning enligt aktsamhetsprincipen. Likartade principer gäller här som angivits under avsnittet om Dödlighetsrisk. Dessa avsättningar betecknas BA. Beräkningen får modifieras för återförsäkring.

J12 Avsättningar vid ökad sjuklighet SA, f.e.r.

Beräkningarna görs efter avdrag för eventuell återförsäkring som i J11.

Stressningen av parametervärdena görs genom att tillämpa andra antaganden än de som används i den bästa skattningen BA enligt följande:

- ökade ettårssannolikheter för insjuknande i alla åldrar och för den tid som premier är bestämda för med 50 %
- minskade sannolikheter vid varje framtida tidpunkt för att sjukfallet har upphört med 20 %. Om försäkringsföretaget tillämpar en avvecklings-

funktion $\lambda(x,t)$ så ska alltså denna ökas så att $[1 - \lambda(x,t)]$ ersätts med $0,8 \cdot [1 - \lambda(x,t)]$ för alla åldrar x och durationer t .

- invaliditetsgraderna (relationen mellan faktisk sjukskrivning och heltidssjukskrivning) igr ökas, så att $(1-igr)$ ersätts med $0,8 \cdot (1-igr)$

SA är avsättningarna beräknad under förutsättningen att dessa ändrade antaganden tillämpas samtidigt.

På likartat sätt som under dödlighetsrisk antas förändringarna i sjuklighet kopplas till bunden premiebetalningstid. Om försäkringsföretaget efter 12 månader kan höja premien, är det endast effekter i insjuknandet och invaliditetsgrad före dess som ska beaktas. Dock antas den reducerade avvecklingen kvarstå för sjukförsäkringsbeståndet, och denna effekt antas inte kunna kompenseras med premiehöjning.

I delbestånd utan möjlighet till premiehöjning (t ex vid premiefrielseförsäkring) antas det fortsatta insjuknandet ligga på samma förhöjda nivå i fortsättningen. Den antagna reducerade sjukavvecklingen antas sedan gälla fortsatt under hela den återstående sjuktiden.

Anmärkning: Stressning av de av försäkringsföretaget beräknade avsättningarna för okända sjukfallsbelopp (IBNR) antas inkluderad i beräkningen av parameterfelet och stressas inte separat.

För förtidskapitalförsäkring (tilläggsförsäkring till gruppliv) antas det förhöjda insjuknandet belasta avsättningarna endast under kommande tolv månaders period. I den mån dessa förhöjda utbetalningar enligt regler och villkor skulle reducera grupplivbeloppet i huvudförsäkringen, får denna reduktion påverka dödlighetsrisken i grupplivförsäkring motsvarande.

J13 Kapitalkrav för parameterfel, sjuklighet

Kapitalkravet för parameterfel bestäms som $SA - BA$ enligt ovanstående beteckningar.

J14 Kapitalkrav för sjuklighetsrisk

Kapitalkravet för sjuklighet beräknas med en kvadratrotsformel ur kapitalkraven för slumpfel J10 och parameterfel J13.

Annulationsrisk

Annulation omfattar generellt fribrevsläggning, upphörande av premiebetalning, återköp och flytt.

Beräkningen av annulationsrisk avser relevanta sparbetonade försäkringar i verksamheter som traditionell livförsäkring (i vidare bemärkelse) och fondförsäkring. Däremot ska inte ren riskförsäkring såsom grupplivförsäkring eller lång sjukförsäkring, skadelivräntor eller annan skadeförsäkring ingå.

Annulationsrisken mäts med följande belopp.

J15 Summa (Å-V') för återköps-/flyttbara försäkringar med $\bar{A} > V'$.

J16 Summa försäkringskapital för återköps-/flyttbara försäkringar

J17 Fordran på försäkringstagare och försäljare

Observera att vid beräkning av annulationsrisk ska bortses från det temporära flyttstoppet.

J18 Kapitalkrav för annulationsrisk

Kapitalkravet för annulationsrisk beräknas som

20 % av $(J15 + 0,75\% * J16 + J17)$.

RISKMARGINAL

K. Riskmarginal

Riskmarginalen ska motsvara ett belopp som en utomstående part kan förväntas kräva utöver bästa skattningen för att ta över försäkringsåtagandena.

Försäkringsföretaget ska göra en egen bedömning av riskmarginalen. Beräkningen av riskmarginalen ska göras för samtliga livförsäkringsåtaganden (rad K4) och för samtliga skadeförsäkringsåtaganden (rad K20). Därefter ska försäkringsföretaget fördela beloppen till respektive försäkringskategorier: K1-K3 för livförsäkring och försäkringsgrenar: K5 - K18 för skadeförsäkring. Försäkringsföretaget ska kunna redogöra för de antaganden som bedömningen bygger på.

Om försäkringsföretaget inte kan göra en egen bedömning enligt ovan så ska en uppskattning göras med hjälp av en standardparameter. Riskmarginalen ska då utgöras av bästa skattningen för respektive försäkringskategorier för livförsäkring och för försäkringsgrenar för skadeförsäkring, multiplicerad med standardparametern 5 %.

K1 Fond- och depåförsäkring

Avser livförsäkringsåtaganden för fond- och depåförsäkring, oavsett om dessa åtaganden utgör tjänstepensionsförsäkring eller övrig livförsäkring.

K2 Riskförsäkring

Avser livförsäkringsåtaganden för riskförsäkring såsom sjuk- och olycksfallsförsäkring, premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring, etc., oavsett om dessa åtaganden utgör tjänstepensionsförsäkring eller övrig livförsäkring.

K3 Traditionell livförsäkring

Avser livförsäkringsåtaganden för traditionell livförsäkring, oavsett om dessa åtaganden utgör tjänstepensionsförsäkring eller övrig livförsäkring.

K4 Totalt livförsäkring

Summan av raderna K1-K3.

K5–K18 Skadeförsäkring

Avser skadeförsäkringsåtaganden uppdelade enligt de verksamhetsgrenar som används i inrapporteringen till Finansinspektionen.

K19 Totalt skadeförsäkring

Summan av raderna K5-K18.

K20 Summa

K20 är summan K4+K19.

VILLKORAD ÅTERBÄRING

A. Villkorad återbäring

Villkorad återbäring rör inte livförsäkringsbolag och tjänstepensionskassor som bedrivs under ömsesidiga former samt skadeförsäkringsbolag.

För livförsäkringsaktiebolag som lämnar vinst åt ägarna gäller följande.

A1 – A8 Räntetillgångar och räntekänsliga avsättningar

Här anges hur mycket av de reducerade kapitalkraven som skulle mötas av VÅB om den vore stor nog. För ränterisker gäller normalt att kapitalkraven för tillgångar respektive avsättningar har olika tecken. Det sammanlagda kapitalkravet för ränterisker är alltid positivt. Om t.ex. alternativet C15 Räntenedgång (fall) valts så blir kapitalkravet för räntetillgångar negativt och kapitalkravet för räntekänsliga avsättningar positivt. VÅB kan då öka på grund av värdeökningen av räntetillgångarna. Det betyder att VÅB inte tar någon del av förluster, utan tvärtom, kanske kräver kapital. Posten på dessa rader i kolumn I blir då negativ. De räntekänsliga avsättningarna ökar, vilket innebär en minskning av det egna kapitalet, och VÅB skulle då kunna ta en del av den minskningen, vilket redovisas som en positiv post på dessa rader i kolumn I.

A9 – A17 Övriga riskfaktorer

Här anges hur mycket av de reducerade kapitalkraven från övriga riskfaktorer som skulle mötas av VÅB om den vore stor nog.

A18 Tillgänglig VÅB

Här anges posten Villkorad återbäring per balansdagen utifrån en realistisk värdering av posterna i balansräkningen.

Effekten av den villkorade återbäringen bestäms enligt följande. Först bestäms den s.k. reduktionsfaktorn, som kvoten mellan kvadratrotssumman av kapitalkraven och den rena summan av dessa krav. De reducerade kapitalkraven bestäms därefter som de ursprungliga kapitalkraven multiplicerade med reduktionsfaktorn.

I Excelfilen sker detta i fliken Villkorad återbäring.

ÖVRIGT

Totalkrav

Totalkravet efter hänsyn tagen till eventuell villkorad återbäring beräknas med en kvadratrotsformel med följande korrelationskoefficienter:

- $\rho(\text{Driftkostnad, Skadeförsäkring}) = \rho(\text{Driftkostnad, Dödlighet}) = \rho(\text{Driftkostnad, Sjuklighet}) = 50 \%$
- $\rho(\text{Dödlighet, Sjuklighet}) = \rho(\text{Dödlighet, Annullation}) = 25 \%$
- $\rho(\text{SEK nom, SEK real}) = \rho(\text{SEK nom, EUR}) = 80 \%$
- $\rho(\text{SEK real, EUR}) = 50 \%$

Totalkravet jämförs med kapitalbufferten. Om underskott uppstått visas RÖTT LJUS.

I Excelfilen sker detta i fliken Totalkrav.

Fliken Parametrar i Excelfilen

Här finns parametrar som används för beräkningar till Fliken Resultat Skadeförsäkring.

Presentation av resultatet

Företaget kan se resultatet av sin rapportering genom att logga in på FI:s webbplats med samma kort och kod som vid den periodiska rapporteringen. För skadeförsäkring presenteras vissa mellanresultat på särskild sida.